

 Jan Dziedzic¹

 <https://orcid.org/0000-0002-7229-8657>

UNIwersytet PapiESki JANA PAWŁA II W KRAKOWIE

Wstęp Dziekana Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie

 <https://doi.org/10.15633/9788383701059.01>

Creatio continua (łac. ciągle tworzenie, stwarzanie) wpisuje się w nauczanie Kościoła, który już od wielu lat zabiega i apeluje o czyste środowisko. Chore środowisko oznacza chorego człowieka. Już papież Paweł VI przestrzegał przed „doprowadzeniem do katastrofy ekologicznej pod wpływem eksplozji cywilizacji przemysłowej” a Jan Paweł II zachęcał do globalnego „nawrócenia ekologicznego” i nawołując do ochrony każdego ludzkiego życia, podkreślał wagę „ekologii ludzkiej”. Kościół naucza, że stworzenie jest zagrożone tam, gdzie „my sami jesteśmy ostateczną instancją, gdzie wszystko po prostu należy do nas i konsumujemy tylko dla samych siebie. A marnotrawienie stworzenia

---

1 Prof. dr hab., prezbiter archidiecezji krakowskiej, dziekan Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie, kierownik katedry Teologii i Psychologii Pastoralnej Instytutu Teologii Praktycznej, kierownik Uniwersytetu Trzeciego Wieku Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

zaczyna się tam, gdzie nie uznajemy nad sobą żadnej instancji, ale widzimy jedynie samych siebie”².

Papież Franciszek, nazywany „zielonym papieżem”, w obliczu globalnej degradacji środowiska zwrócił się w wydanej w 2015 roku encyklice *Laudato si'* do każdej osoby mieszkającej na naszej planecie, proponując wszystkim nawiązanie dialogu w odniesieniu do naszego *wspólnego domu*³. Współczesny świat pokazuje wielkie możliwości człowieka, a patrząc w przyszłość, trzeba myśleć o przyszłych pokoleniach, tych którzy będą żyć po nas. Oni liczą na to, że zostawimy im czysty, przyjazny świat.

Wszelka troska i dążenie do polepszenia świata wymaga dogłębnych „zmian stylów życia, modeli produkcji i konsumpcji, utrwalonych struktur władzy, na których opierają się dziś społeczeństwa”. Prawdziwy rozwój człowieka ma charakter moralny i pociąga za sobą pełne poszanowanie osoby ludzkiej, powinien być również ukierunkowany na świat przyrody i «brać pod uwagę naturę każdego bytu oraz ich wzajemne powiązanie w uporządkowany system». Dlatego zdolność człowieka do przekształcenia rzeczywistości powinna być rozwijana na podstawie pierwotnego przeznaczenia rzeczy, wyznaczonego jej przez Boga⁴.

Jestem przekonany, że idea *creatio continua*, która wpisuje się w nauczanie papieża Franciszka, przyczyni się do kształtowania postaw na rzecz ochrony środowiska i człowieka, który jest zagrożony, i przynajmniej w jakimś stopniu udzieli odpowiedzi na kryzys ekologiczno-pandemiczny.

---

2 Benedykt XVI, *Przemówienie do duchowieństwa diecezji Bolzano-Bressanone* (6 sierpnia 2008), „Acta Apostolicae Sedis” 100 (2008), 634.

3 Franciszek, Encyklika *Laudato si'*, 3.

4 Tamże, 5.